

Torsby kommuns Alkohol- Narkotika- Doping- och Tobakspolicy

Inledning

Torsby kommuns ANDT-förebyggande arbete syftar till att ge befolkningen möjlighet till en god livskvalitet och utgör ett viktigt inslag i arbetet med att ge barn och ungdomar en god uppväxtmiljö. Riksdagen har antagit en samlad nationell ANDT- strategi där samverkan är prioriterad på alla nivåer; inom EU, nationellt, regionalt och lokalt. Ett målmedvetet och långsiktigt ANDT- förebyggande arbete bidrar till vinster både vad gäller hälsa och ekonomi både på individ- och samhällsnivå. Med det regionala dokumentet, ANDT-förebyggande i Värmland strategi 2017-2021, som förebild, formar Torsby kommun sitt eget arbete under motsvarande tid.

ANDT- arbetet i Torsby

Det ANDT- förebyggande arbetet ska:

- Beakta och utgå från jämställdhets- jämlikhets- och barnperspektivet.
- genomsyras av att flera aktörer under lång tid, genomför många åtgärder samtidigt, inom flera insatsområden, utifrån gemensamma mål.
- riktas till hela befolkningen, men barn, ungdomar och föräldrar är särskilt prioriterade målgrupper
- utveckla samverkan och vara ett gemensamt ansvar för kommunen, landstinget, polisen, andra myndigheter i samverkan med frivilligorganisationer och övriga samhället
- innehålla främjande och förebyggande insatser likaväl som insatser för tidig upptäckt och stöd, vård och behandling
- innehålla insatser för att minska både tillgång och efterfrågan
- i första hand baseras på kunskapsbaserade metoder eller bästa beprövade erfarenhet

Framgångs- faktorer

I ANDT-förebyggande arbete i Värmland strategi 2017- 2021 anges följande framgångsfaktorer ha stor betydelse för ett väl fungerande lokalt ANDT-förebyggande arbete

- Att det finns styrdokument samt att ANDT-förebyggande arbetet har hög prioritet i kommunen
- Att det finns en lokal samordningsfunktion med mandat och tydlig strategisk roll.
- Att det finns stödstruktur/organisation där beslutsfattare ingår.
- Att det finns en samsyn om vad förebyggande arbete innebär.
- Att det finns fungerande samverkan mellan flera aktörer med tydlig rollfördelning.

- Att det finns fungerande nätverk och mötesplatser.
- Att uppdragsgivare efterfrågar regelbundna lägesrapporter.

Det övergripande målet med Torsby kommuns ANDT-strategi är:

”Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk.”

Långsiktiga mål och insatser

1. Tillgång till alkohol, narkotika, dopingmedel och tobak skall minska

- *Att arbeta för att samordna ANDT-, och brottsförebyggande frågor under samma styr och arbetsgrupper.*
- *Att behålla och utveckla en strukturerad samverkan mellan polis, skola, socialtjänst, ANDT-samordnare och alkohol och tobakshandläggare, bland annat genom samverkansavtal/ medborgarlöften mellan kommun och polis.*
- *Att arbeta utifrån Ansvarfull alkoholserving.*
- *Att ha kontinuerlig tillsyn av försäljning av öl II, tobak och receptfria läkemedel.*
- *Att ingen försäljning av alkohol ska ske till den som är underårig i restaurang eller butik.*
- *Att ingen försäljning av alkohol ska ske till den som är märkbart berusad i restaurang eller butik.*
- *Att langning av tobak, alkohol och droger skall motverkas.*
- *Att utveckla samverkan mellan tillsyn och förebyggande arbete.*
- *Att utveckla samverkan med polisen för att bekämpa den illegala handeln av tobak, alkohol och droger.*
- *Att arbeta förebyggande och informativt till föräldrar gällande ungas internetanvändning.*
- *Att samverka i opinionsbildande insatser som debattartiklar, lokala kampanjer som t ex Tipsa tull och polis, Stoppa langningen, Tänk om samt anti dopnings och tobaksförebyggande arbete*

2. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska succesivt minska.

- *Att samordnade insatser som bidrar till tidig upptäckt skall förstärkas.*
- *Att i första hand använda kunskapsbaserade metoder för att motverka narkotika- och dopingmissbruket i samhället.*
- *Att metoder som har effekt på barn och unga vilja att minska eller sluta bruka tobak ska användas.*

- *Att kommunen skall främja attraktiv och strukturerad kultur- och fritidsverksamhet för barn och unga.*
- *Att kommunen skall erbjuda främjande och förebyggande ungdomsarrangemang som ska vara fria från alkohol, tobak och droger.*
- *Att kommunens barn och unga ska erbjudas trygga och drogfria miljöer.*
- *Att alla grund- och gymnasieskolor skall ha en aktuell och känd ANDT-policy.*
- *Att kommunens skolor skall främja utvecklingen av hälsosam livsstil och erbjuda gott skolklimat.*
- *Att arbetet med att efterleva regler av rökfria miljöer skall utvecklas.*
- *Att fortsatt och regelbundet arbeta för att minska langningen.*
- *Att fortsatt arbeta för att ytterligare förbättra efterlevande av åldersgränser.*
- *Att grund och gymnasieskolor skall få möjlighet att få ta del av utbildningsinsatser för att utveckla undervisningen om ANDT.*
- *Att fortsatt utveckla samarbetet mellan myndigheter, näringsliv, föreningar, föräldrar och unga.*
- *Att arbeta för hälsofrämjande skolor, rökfria skolgårdar och tobaksfri skoltid.*
- *Att de stödinsatser som erbjuds barn och unga som lever i familjer med missbruk skall utvecklas.*
- *Att uppmärksamma och åtgärda skolfrånvaro och mobbing.*
- *Att arbeta utifrån ett risk- och skyddsperspektiv både på individ- och samhällsnivå.*
- *Att utveckla de samordnade insatserna som bidrar till tidig upptäckt.*

3. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska.

- *Att samordnade insatser som bidrar till tidig upptäckt skall förstärkas.*
- *Att hålla befintlig policy "levande" och aktivt arbeta för att stödja kommunens anställda med risk- och missbruksproblem.*
- *Att erbjuda stödgruppsverksamhet till utsatta grupper.*
- *Att ha aktuell lokal policy innehållande riktlinjer för stöd och behandling vid risk och missbruk och representation.*

4. Personer med riskbruk, missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.

- *Att prioritera fortsatt satsning på kunskap och metodutveckling inom missbruksvården.*
- *Att utveckla insatser för att nå socialt och hälsomässigt utsatta personer.*
- *Att användning av SIP(samordnad individuell plan) ska öka.*
- *Att upprätthålla de lokala lågröskelverksamheterna som finns.*

5. Antalet personer som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.

- *Arbeta för att strukturera för samverkan mellan polismyndighet, kommunens beroendevård, landsting, länsstyrelsen och trafikmyndigheter skall fortsätta utvecklas.*

- *Att bland kommunens anställda utveckla arbetet för att hindra påverkade personer att köra motordrivna fordon*
- *Att kunskapen om det alkohol- narkotika- och dopingrelaterade våldets omfattning och karaktär skall öka.*
- *Att vidta åtgärder för att minska ungas dödlighet som orsakats av ANDT.*
- *Arbeta för att rutiner för samverkan mellan akutvård- och beroendevård skall förbättras.*
- *Arbeta för utveckling av insatser för att öka skolelevers kunskaper kring alkohol, droger och trafik*
- *Att fortsätta deltagandet i SMADIT-samverkan och tillsammans med polisen jobba för att utveckla verksamheten*

6. Barn och unga ska skyddas från skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak.

- *Att kommunen ska erbjuda ändamålsenligt stöd eller vård till föräldrar med risk- eller missbruk.*
- *Arbeta för att det stöd som erbjuds barn och unga som lever i familjer med missbruk skall utvecklas.*
- *Arbeta för att samverkan på lokal nivå skall förbättras mellan de yrkesgrupper och verksamheter som möter barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa till följd av andras eller eget risk- eller missbruk.*
- *Att fortsätta arbetet för utveckling av familjecentralen.*
- *Att aktivt vara delaktig i arbetet för uppstart av första linjen. (Första linjen är en samverkansmodell mellan landsting och kommun för att möta barn och unga med lindrig psykisk ohälsa.)*
- *Att insatser för att öka dialogen med barn och unga ska utvecklas.*

Ansvarsfördelning

Med denna policy som utgångspunkt anges huvudinriktningen för Torsby kommuns ANDT-förebyggande arbete. Lokala Förebyggande Rådet (LFR) styr inriktning utifrån forskning, undersökningsresultat, lokalt förvärvat kunskap och erfarenhet. Varje berörd nämnd och förvaltning har ansvar för att inriktningen i policyn blir känd bland medarbetare och politiker och att den omsätts och efterföljs i verksamheten. Förtydligande sker i berörda förvaltningars verksamhetsplan och/eller särskilt dokument. Dessa bör innehålla insatser, arbetssätt, resurser, ansvarig och uppföljning.

Uppföljning

Uppföljning redovisas i berörda nämnders årsredovisning. Uppföljning sker också i särskild rapport till KS/KF årligen. En del av uppföljningen är att följa utvecklingen inom ANDT-området från befolkningsundersökningen Liv och hälsa, Elsadata och drogvaneundersökningar.